



# ÇOCUKLARDA SALDIRGANLIK

Beypazarı Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nin  
Resmi E-Bülteni



## ÇOCUKLARDA SALDIRGANLIK

Çocuklarda saldırganlık, anne ve babaların şikayetçi olduğu ve nasıl davranacaklarını bilmedikleri bir sorundur. Saldırganlık dürtüsü tüm insanlarda doğuştan var olan bir dürtüdür. Bebek, ilk saldırganlık eğilimlerini, dişlerinin çıkmaya başlamasıyla emeklerken annesinin memesini ısırarak gösterir ve bundan haz alır. Çocuk büyüdükçe saldırganlık

dürtüsü varlığını korumaya devam eder, ancak toplumsallaşmanın etkisiyle daha sosyal ifade biçimleri bulur. Saldırganlık genellikle çocuk kendini anlaşılmamış hissettiğinde ve engellendiğinde ortaya çıkar. Çocuklar yaşlıları ve kendilerinden büyük olan çocuklarla oyun esnasında veya gerilim yaşadıklarında; vurma, ısırma, tükürme, saç çekme, tekme atma ve kuralları hiçe sayma gibi agresif davranışlar sergileyebilir. Yetişkinlerden farklı olarak küçük çocukların sorunları çözmeye yönelik yetileri henüz çok gelişmemiş olduğu için bu tür davranışlar gözlemlenebilir. Ancak çocuk bu davranışları sürekli, yineleyerek ve uyum düzeyini bozacak şekilde sergiliyorsa mutlaka dikkate alınmalıdır.



03127627235



<https://beypazariram.meb.k12.tr/>



## ÇOCUKLARDA SALDIRGANLIĞIN ORTAYA ÇIKMASININ SEBEPLERİ

Çocuklar ilk eğitimi ailede alır, anne ve baba ne yapıyorsa onları örnek alır ve davranışlarını taklit eder. Bu sebeple sürekli olarak kavga eden, birbirine şiddet uygulayan bir ailede yetişen çocuklarda zamanla saldırgan ve kavgacı bir kişilik oluşabilir. Bu durum çocuğun o davranışı herkesin yaptığını zannetmesi ve normal bir davranış olduğunu düşünmesiyle başlar.

Çocuklarda saldırganlık, ilgisiz ve sevgisiz kaldığı içinde ortaya çıkabilir. Ailesi tarafından yeterince ilgilenilmeyen, istekleri göz ardı edilen, sevildiği hissettirilmeyen çocuk saldırgan tavırla sergileyebilir. Çocuklarda saldırganlığın bir diğer sebebi de anne ve babanın çocuğun davranışlarına verdiği tepkidir. Çocuk birine vurduğunda gülünmesi, normal karşılanması çocuğunda bu davranışın iyi bir şey olduğu izlenimine sebep olur. Aynı

şekilde çocuğun kendi hatası sonucu ayağını sehpaye çarpması ve annenin gidip sehpaye vurması çocukta, canını yakan her şeyi saldırgan davranışlarla cezalandırabileceği izlenimini yaratır.

Çocuklarda saldırganlık, arkadaşlarında gördüğü yanlış davranışlar sonucu ortaya çıkabilir. Kreşe giden çocuğun, arkadaşı tarafından saldırgan tavırlara maruz kalması veya arkadaşlarının birbirleriyle kavga ettiğini görmesi bu tavırları benimsemesine sebep olabilir.

Çocuklarda saldırganlık, televizyon ve internette gördüğü şiddet içeren görüntüler sonucunda da oluşabilir.



03127627235



<https://beypazariram.meb.k12.tr/>





## ÇOCUKLARDA SALDIRGAN DAVRANIŞLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ÖNERİLER

- Her şeyden önce ana-baba çocuğa saldırganlık modeli olmamalıdır.
- Çok fazla saldırgan davranışlara tolerans gösterilmemelidir. Çocuğun istekleri bu tip davranışlar yapınca yerine getiriliyorsa, çocuk isteklerini yaptırmada araç olarak görmeye başlar.
- Saldırgan davranışlar kesinlikle dayakla cezalandırılmamalıdır.
- Çocuk gergin ve sinirliken onunla tartışmamalı, sakinleşmesini beklemeli ve daha sonra davranışı ile ilgili konuşulmalıdır.
- Çocuğa sosyal olgunluğuna uygun çeşitli sorumluluklar verilmeli, başarabileceği kadarıyla bir çok şeyleri başlatıp, bitirmesi sağlanmalıdır. Çocuk başarıma duygusunu yaşamalıdır.

- Çocuğa bu davranışın dezavantajları gösterilmelidir. Saldırgan davranışları ile isteklerini elde edemeyeceğini anlamalı, istediği şeyleri kaybettiğini görmeli ve yaşamalıdır.
- Olumlu davranışı pekiştirme: Ana-baba ve diğer yetişkinler çocuğun olumlu davranışını görüp, olumsuz davranışı görmemezlikten gelmelidir.
- Çocuğun dışarıda oynamasına izin vermek, bu çocuğun gerilimini azaltır ve enerjisini boşaltma imkanı sağlar.
- Saldırgan davranış diğer çocukların güvenliğini ciddi bir şekilde tehdit etmedikçe bu davranışın üstünde durmamak gerekir.
- Çocuk saldırgan modellerle karşı karşıya getirilmemelidir. TV'deki şiddet içeren programları seyretmesi engellenmelidir. Eğer kesinlikle engel olunamıyorsa, ana-baba çocukla birlikte seyrederek şiddetin sonuçlarını tartışabilirler.
- Her yaş ve dönemde çocuğun temel ihtiyaçlarının zamanında yerine getirilmelidir.



03127627235



<https://beypazariram.meb.k12.tr/>

## SALDIRGAN ÇOCUKTA GÖRÜLEN ÖZELLİKLER ←

- Sinirli ve eyleme hazırdırlar.
- Kendilerini ifade etmede yetersizdirler.
- İsteklerini bağırarak dile getirirler
- Akran ve yetişkinlerle ilişkileri sürtüşmelidir.
- Çabuk parlarlar ve kavgaya hazırdırlar.
- Kuralları çiğnerler, ceza görürler ve bir süre sonra cezadan da etkilenmezler.
- Öfkelerine hakim olmakta zorlanırlar.
- Tepkileri ölçsüz ve durumla orantısızdır.
- Engellemeye karşı toleransları düşüktür.
- Problem çözme becerileri ve duygularını uygun bir şekilde ifade etme becerileri düşüktür.



## ÇOCUKLARDA SALDIRGANLIK TEDAVİSİ

Çocuklarda saldırganlık, ileri düzeylerde görülüyorsa ve anne ile baba bu davranışlara engel olamıyorsa mutlaka uzman bir doktordan yardım alınmalıdır. Çocuklarda saldırganlığın tedavisi için kullanılacak bireysel terapi, oyun terapisi, grup terapisi gibi pek çok tedavi yöntemi vardır. Doktor, çocuğun tedavisi sırasında aile ile de düzenli olarak görüşmek isteyebilir.



## KAYNAKÇA

- [https://istanbul.meb.gov.tr/oer/MEB\\_Brosur2018\\_veli/08\\_cocuklarda\\_ofke\\_ve\\_saldirganlik.pdf](https://istanbul.meb.gov.tr/oer/MEB_Brosur2018_veli/08_cocuklarda_ofke_ve_saldirganlik.pdf)
- <https://psikoterapiatolyesi.com.tr/konular/cocuklarda-saldirganlik-vurma-davranisi-123>
- <https://www.pozitifhayatmerkezi.com/74/1/cocuklarda-saldirganlik.html>
- <https://www.cadempsikoloji.com/calisma-alani/4-cocuk-danismanligi/41-ofke-kontrol-sorunlari-ve-saldirganlik>



03127627235



<https://beypazariram.meb.k12.tr/>